

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 2. Telefon száma 55-88.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 2. Telefon száma 51-66.

Mai számunk főbb közleményei: Hentzi. (Veszélyké.) Politikuskok véleménye Hentzi-él. Késletlenség.

Hentzi.

(I. J.) Ezelőtt tizenhárom évvel történt, hogy Janszky műszaki ezredes zászlóaljának tiszteivel majus 21-én kivonult Hentzi-ek a budai katonai-temetőben levő sírházhoz és ott beszédet mondott.

E hó 12-re nagy katonai ünnep készült, olyan, a milyet csak a legtrikább alkalmakor láthatni. Ki fog vonulni Budapest összes helyőrsége, Lobkowitz hadtestparancsnoktól kezdve az utolsó bokáig, valamennyien teljes díszben.

Emelte a magyar nemzet leigázásának szimbólumát, a magyar nemzet megváltására. Emelte annak a Hentzinek, a kinek még a sírház is kivonulni, bár csak egy-néhány tisztnak s bár minden hivatalos dísz óvatossággal tekintettel a nemzet beszélete ellen, mely lázadásba hozta az egész országot.

Éjféli felé.

Édes kis barátom, szelid lelkű, szelid szaru fiú, ha te most itt lehetnél mellettém és itt ülnél velem szemben, bizalmas, halk beszélgetésben, úgy mint hajdanában!... Ki mondja, ki meri azt mondani, hogy én téged nem szeretlek, szívőből, igazán? Ki meri állítani, hogy hozzád rossz, kegyetlen voltam; hogy csak játszottam veled, mint kiesel majommal; hogy csak azért voltam hozzád szelid, nyájas, mert boldognak, jókedvűnek akartalak látni, minthogy akkor olyan kedves bukfeneket vetélte a levegőben?...

Mi fog hát történni most? Micsoda utcai harcokban fog tiltakozni Budapest fővárosa az iszonyatos attentátum ellen? Mit fognak csinálni a törvényhatóságok? Milyen hangon fogják követelni azok megsemmisítését, a kik nem átaláltak a király felkent személyét ily rettenetes összeütközésbe hozni a magyar nemzettel?

A parlament, a melynek első sorban volna kötelessége, hogy a nemzet fölhaborodásának hangot adjon, fájdalom, nem nyilatkozhatik. Legfelsőbb kézirattal vagy küldték pihenni, hogy szeptember 28-ig össze nem jöhét. Ha tehát a Hentzi-ünnep ma is ugyanaz, a mi volt 1886-ban, a nemzetnek közvetlenül magának kell tiltakoznia az arcuz-lítés ellen.

Nos hát történt-e a Hentzi-ünnepben azóta oly változás, a mely e tiltakozás elmaradását fölfejtévé tenné, ha ugyan azóta a nemzeti becsületről való fogalmaink meg nem változtak? Regisztráljuk tehát a tényeket.

A Hentzi-szobrot Budavár főteréről átvitték az újon épült hadapród-iskola udvarára, a legilletékesebb hadügyminiszter napiparancsban kiadott magyarázata szerint azért, hogy mint a diósőség és kötelességtudás példája, ott legyen mindig a fiatal katonamezők előtt. A szobor jelentősége tehát ezzel nem lett kisebb, hanem nagyobb lett. S a mit talán vesztett provokáló nyilvánosságában, azt hatásának intenzívbbé tételével bőven visszakapta. Így magyarázta ezt nem olyan régen a képviselőház is, azon az emlékeztető ülésen, melynek a végén jóval éjjel után, a honatyák a karzattal együtt énekeltek a Kossuth-nótát.

Azóta a szobor talapatára bevették egy új feliratot, a régieket pedig változtatlanul ott hagyták. A régiek arról szólnak, hogy ezt az emléket a császári elismerés emelte a hőnek és társainak, a kik halálmegegyezéssel szállottak szembe a lázadás hidráival. Az új pedig arról oktat ki, hogy ezt az emléket a császári hálas elismeréssel 1899-ben megújította. Ez tehát csak azt demonstrálja, hogy a mit arra a szoborra keletkezésekor írtak, még most sem vált pusztá történelemmé.

Bizonyítani fogja különben ezt az is, hogy a mikor az emléket új helyén újra felavatták, megjelenik ott újra maga a császári, még pedig a magyar honvédség főparancsnoka József főherceg által. Tekintve, hogy ez a főherceg nem igen szokta képviselni a felséges urat, ennek olyan magyarázatot is lehet adni, hogy honvédségünknek is részessé kell lennie a Hentzi erkölcsi hagyatékában.

És konstatajunk még egy-két tény. Konstatajunk azt, hogy Kriehammer közös hadügyminiszter, a ki a szobor átszállításának azt az illetékes magyarázatot adta, nem dezavualtattott, hanem éppen most, közvetlenül a felavatási ünnep előtt,

legfelsőbb kézirattal kapott, mely őt elismeréssel halmozza el s bárói rangra emeli. És konstatajunk azt, hogy a „budai harc-os-emlék” felavatásának ünnepe egybeesik a világsi fegyver-letétel évfordulójával.

Kérdezzük ezután: mi változott abban a szoborban és mi változott azokban az intencziókban, a melyekért az emeltetelt és a melyekért a fentartatit? Egész erkölcsi világunknak meg kellett volna fordulnia, ha mi ezt az ünneplést nyugodtan végig nézhetnők. Apotheozisát látva annak, a mit ötven esztendőn keresztül úgy éreztünk, mint nemzeti becsületünk folyton ismétlődő arcuzul-érését, ki maradhat nyugton és kit nem borít lázba a szégyen haragja?

Mi fog hát történni? Aggódo lélekkel ismételjük ezt a kérdést, kiknek egyformán becses a nemzet nyugalma és a nemzet becsülete. Budapest, aug. 4. A román sajtó és Goldis beiktatása. Az aradi román püspök installációjára elhangzott beszédektől visszhangzik az egész román sajtó. A nagyzebeni Tribuna gnyos megjegyzések kíséretében ismerteti a Popea, gróf Tisza István és Mangra által mondott felkötéseket. A Tribuna többek közt így ír: „A román nemzeti kérdést tehát elintézték az aradi püspök asztalánál, poháresénges mellett, az új aradi püspök felügyelete mellett, egy egyszerű öleléssel. Azok öleléseivel, kik egyensúlyukat a részegítő italtól elvesztették.”

„Tribuna” az egész ölelékezést korcsmai jelenetnek tekinti, melyet legkevésbé sem tart alkalmasnak arra, hogy vele az egész románság politikai magatartását irányítani lehessen. A brassói Gazeta Transilvaniei a magyar lapokban megjelent tiszteket híven produkálja és megjegyzést nem fűz hozzájuk, a miből talán azt lehet következtetni, hogy a brassói románok is békét akarnak.

A tüntető Ausztria. Nem mulik el nap a nélkül, hogy Ausztria valamelyik városából hír ne jöjjön tiltakozó gyűlésről vagy tüntetésről. Ma Salzburgban volt nagy tiltakozó gyűlés s nagy veretés. A salzburgi véres tüntetésről a következő táviratot kaptuk: Salzburg, aug. 4. Ma este itt ismét nagy utcai tüntetések történtek. A polgárok tiltakozó gyűlést tartottak és annak vezetésével a klerikális Salzburger Chronik szerkesztője elé vonultak, mely lap az utóbbi időben cikkével nagyon elkeserítette a polgárságot. Miután a szerkesztőg abakait követelt, a Kurfürstenstrasscha vonultak, melyben a toszkániai nagyszerű palotája van. Itt azonban a rendőrök kardot rántottak és irtóztos vagdalózást vittek véghez a tömegben. Erre borzadt harcz támadt a rendőrök és a polgárok közt. Vad ordítás töltötte be a levegőt és egész csomó ember sebesülten a földre rogyott. A nagy gomolygásban a menekülők a sebesülteken gázoltak keresztül. A rendőrség minden áron meg akarta akadályozni, hogy a tömeg a kormányépület elé vonuljon és ott tüntessen. Tizenegy órákor éjjel a rend még nem volt helyreállítva.

A szaporán elhintett csókoknak csak barátság, vagy legfeljebb rokonszenv a jele. Ezért nem esköltöm én a te ajkadat soha. Azt hittem, nem te vagy az igaz, nem te vagy az, a kinek az ajkán két csüngőny igaz, valódi szerelemmel. Ebben a tévedésben rejlik a mi tragédiánk.

Hányszor elneveztelek fiaskóknak, kis pajtásonnak, csak azért, hogy hozzásokottalak a gondolathoz, hogy nem szerelm az a te irántad érzék. És te lassan-lassan hozzá is szoktál a gondolathoz. Visszaemlékszem ama jelenetre, mikor egyszer erőnek erejével meg akartad csókolni az ajkamat. — Ne közeledjék! — kiáltottam rád haraggal. — De téged, mintha nem is halottad volna, elragadtál a szenvedélyed és kergeltél a szobrában a butorok között. Elértél. Követted a csókot. En elleneztem. Dulakodni kezdünk. Te voltál az erősebb. Lefogtad a kezeimet, magadhoz szoritoltál és már-már ajkad az enyémét érte, a mikor én — isten tudja, hogy történt — elkezdtem nevetni. Szívőből, hangosan nevetni. Te, mintegy vilámapasapra, elbocsátottad a kezeimet és kétségbeesett dühvel mondtad: Ne nevezsem, vagy megfogj! A mire én még jobban nevettem. S ez olyan nagyon fáj a szívemnek.

De te azt nem bántad. Csakhogy láthatnál, csakhogy mellettem lehetél és beszélhetél nagy szerelmedről. Ugy-e sok szomorú napot szerettem neked? Szomorubból szomorubból. De mindégny között legszomorubb volt az, mikor egyszer bizalmasan beavallottam neked, hogy mást szeretek. Egy férfit, a ki nem val szerelem, nem ömleng, nem esküdjök — de férfi! Még most is látlak, szegény jó fiú! Ott álltál a zongora mellett, háttal az ablaknak, én meg itt gubbaszkodtam előtted, ezen az alacsony kereveten. Elpanaszoltam neked, sírva, bánatosan, hogy szeretek egy férfit, a ki se nem szép, se nem jó, se nem fiatal, mint te, de azért mégis meghódított. A nélkül, hogy ő maga akarta volna, vagy egyáltalában tudna róla. — Az a férfi nem viszonzozta az én érzelmeimet. Te, mintegy megkövülve hallgattál végig, aztán, mikor elveztem, hosszú hallgatás után, minden harag és szemrehányás helyett ez a pár szó tört ki belőled: Szegény Marie! Szegény, szegény Marie! Pedig a te fájdalom, ezerszerre nagyobb volt, mint az enyém. Mert, ószintén szólván, nekem nem is fáj, hogy az a másik nem szerel, csak bosszantott. Mert én is csak olyan voltam,

Politikusok a Hentzi-szoborról.

Hentzi emlékének ünneplésével nem ezuttal bosszantják először a magyar nemzetet. Mindig volt gondja rá a bécsi kamarillának, hogy valami botrányt rendezhessen és megmutassa a magyar-nak, hogy biz' nem lehet az ur a saját házában. A parlamentben is már háromszor fordult meg ennek a vérszomjas generálisnak dicstelen emléke. Először 1886 május 24-én, a midőn a hírhedt Janszky tábornok, minden valószínűség szerint felső helyről jött sugalmazásra, több tisztársával együtt megkoszorozta a Hentzi-szobrot. Majd 1892. évi október havában került ismét a képviselőház elé a szennyes ügy, a mikor gróf Szapáry Gyula miniszterelnök azt akarta keresztülvinni, hogy a honvédek koszorúzzák meg a Hentzi-szobrot, minek viszonzásaképpen a közös hadsereg megkoszorozza a budavári honvédekéét. Legutóbb pedig 1898. novemberben volt nagy botrány, mert báró Kriehammer hadügyminiszter valóságos apotheozist írt a hit-szvegő Hentzi-él és báró Fejérváry honvédelmi miniszter nem állította a képviselőház nyílt ülésén védelmébe venni az egykori áruló osztrák tábornokot. Mind három alkalommal zajos és ekkeseredett viták folytak a parlamentben. Az ellenzék minden pártja a legélesebben tiltakozott az olyan törekvések ellen, a melyeknek az a célja, hogy Hentzi tábornokot a közös hadvezér képeben tüntessék fel a nemzet ellen, a ki jölhet ellennök harczolt, mégis mint viléz katoná, az ellenség elismerését is megérdemli.

Kronologikus sorrendben itt következnek a három alkalommal szerepelt nevesebb politikuskok vélekedése a Hentzi-ügyről:

Tisza Kálmán: Janszky tábornok kilovagolt Hentzi katonáinak a sírházhoz azon öltönyben, a melyben rendszeren a csapatok gyakorlathoz szobott menni s akkor a szemben levő gyakorlati tőről a két órnagy és a gyakorlatoknál akkor éppen el nem foglalt tisztek átmentek a temetőbe, mi megelőzőleg Lacroix órnagy ott a helyszínen kijelentette, hogy nem rendelt, nem kötelesség csak azon szándékból történni, hogy a tiszcesapatok jelenlévő tisztejei a gencsapotok régi tisztejei iránt fejezzék ki a kegyeletet. A tisztek mindnyájan a szobott katonái sípkában, tehát nem díszben voltak. A tábornok egy pár szót szölet a sírnál, de semmi politikai célzást nem tett s általában a politikától magát távol tartani kötelességének ismerte. Es, a mint mondta, ő nem is látták, hogy rajtuk kívül ott más valaki jelen lett volna. A tábornok, ismétlem, mindent a mi ezzel ellentéző állítottak, valótlannak és a ténnyallassal nem egyeztetek mond. En elmondom egy szerieten, szerelő-szóra, az igazsághoz híven — s hozzátehetik még katonai részről azon kijelentés, hogy az egésznek semmi hivatalos, ünnepléses színe nem volt s hogy senki a résztvevők közt nem hitte, hogy ez politikai tüntetésül fog magyarázhatni. Ez a tényülás. Így állván a dolog, azt hiszem, hogy a nemzeti közérület ellen tet óntudatos, ünnepléses és hivatalos tüntetésről szó nem lehet. De midon ezt konstataálni kívánom, egyttal nem késem kijelenteni azt is, hogy az eljárás tapintatlan-nak és helytelennek tartom.

Eötvös Karoly: Az a szobor, a melyről itt szó van, történelmi legszomorubb időszakban állítottat fel, felállítottat a fegyverrel elnyomott nemzet sér-tése végett.

Bármily magyarázatot adott az akkori idő a szobor felállításának, bármily magyarázatot tőre-kesznek annak adni ma, a történelem igazsága az, hogy idegen szomszeggal, esküszegéssel és a fegyver hatalmával ellopott nemzetünk meggyalázására állították fel azt, azok állítólagos érdemeinek méltatására, a kik nemzetünk jogai, törvényei, alkot-mánya és élete ellen küzdöttek. Felállították nemzetünk fővárosában, fővárosunk lelké közepében, ezereves dicső multunk emlékeinek székhelyén, és megtartották ezt a szobrot itt, akkor, a mikor a nemzet nem egyetlen és hosszú történelmében, nem először gyakorolt nemes nagylelkűséggel fát-lyolt borított a multakra. Fentartották, annak a fátynak daczára, pedig az a fátynak soha sem volt olyan nagy és sürű, hogy azt nemzetünk szeme elől elrejtethette volna. Mikor a nemzet híven ragaszkodott azon elhatározásához, mert hiszen nagylelkű akart lenni mindig, és ha nem akart volna is, természetében volt a nagylelkű-ség, akkor jöttek talán irigy, talán életszűges kezek, a kik azt a fátynak ismételve és ismételve leszag-gatták a multból, — s ha csak leszaggyattak volna, hanem, a mint a mai példa is mutatja, nemzetünk arczára vágják azt.

Ezt az esetet felhaborodásunk méltó kifejezése nélkül egy pillanatilag sem nézhetjük, egy pillanatilag sem hagyhatjuk felelőtlenül. Ezelőtt 12 esztendővel történt, a mikor a közös hadseregnek, to-hát a mi hadseregünknek is, a mint önkö mondani szokták, egy előkelő vezérő isztfje kijelent oda a sírhöz és annak a — megengedem — hőnek, de nem magyar hőnek sirtját kostonruval ékesítette fel, a nemzet felhaborodása már akkor nyilvánult, de elégtételt a nemzet nem nyert, csak szavakban. Tetekben dicsőítést nyert az a katonai vezérő férfi, a ki azt a sereglmet a nemzet ellen elkövette. Ebben én nem láttam olyan nagy sereglmet, hiszen a közös hadsereg olyan intézmény, a mely bár egészen más, mint az 1849-ben fennállott hadsereg, mindamellett bizonyos szellem, bizonyos erület abból hamarosan kiriható a nagy, kivált nem akkor, a mikor éppen ez a bizonyos szellem és erület me-stersegesen uton tápláltak és táplálják ma is. Nem látam benne olyan nagy sereglmet, de ezelőtt mintegy hat esztendővel újra leszaggyatták ezt a fátynak és pedig akkört, hogy a nemzet dicső honvédeknek még akkört maradványai által akartak megkoszoruztatni azt a szobrot.

Hosszu idő kellett hozzá, míg az ország megnyugodott és egy kabinet elébe került. Es ebből se vonták le a következményeket, ebből sem okultak, ebből sem tanultak, s most megkísértük harmadszor a nemzet legszelenebb, a hazafii fájdalommal leginkább vegyített érzésének kijátszásával, mikor a nemzet minden tisztelete által életében is, halálakor is környezett kiralyne sirt-emléket a nemzet érületéhez méltóan oda állít-ják, ennek az érületnek felhasználásával azt a fátynak nemzetünk arczába dobni.

Orvultunk annak, hogy ezt a szobrot onnan elho-lyezték. Annak a szobornak lehetett volna jó helyét találni. Nem volt nekünk szándékunkban, nem volt nekünk gondolatunkban az, hogy beleavai-kozzunk, hogy hova tessék a szobrot. Feltehetők egy nagy ország kormányzóiról, feltehetők egy nagy hadsereg vezető férfiaról — hisz nem is kell ahhoz nagy ész — hogy annak a szobornak valami jó és alkalmas helyet találjanak. Hiszen lehetett volna az a történelmi emlékek köze tenni, itthon, vagy Ausztriában. Lehetett volna azt Ausztriában magához mltó helyre tenni. Lehetett volna azt temető-kerthen elhelyezni: mint a bus feledékenység, mint a ször, mint az idő hatalmának kitélt emléket állhatott volna ott. Nemzetünk szemében nem lett volna az szálla és szívünknek fájó érzését nem bántotta volna az a szobor. Sok helyet lehetett volna ennek találni, jó és jobbat, csak egyetlenegy hely volt az, a mely a nemzetet sérti, az, a mely minket bánt, melyt

tak a rendszertelen, egymást és önmagukat nem ismerő, vadul haborgó elemek. Tudod-e mi teszi zajosná ezt a zajlatlan magányt? Az emlékek. A mult édes, keserves emlékei. S ki tudja, vajjon ez élet nem e-e föl az a csendes, nyugalmas boldogsággal, mely nekem és a te sarga szemű asszonyodnak osztályrésztül jutott?

Azért nem irigyellek téged! Sőt sajnállok, hogy a sors elvezetett az utamból és oda vitt egy asszony karjai közé, a ki majd békés családtag nevel belőled. Pedig ha itt maradtál volna mellettem, ki tudja... De jobb neked, hogy ott vagy! Hanem most busust mondok neked, René. Éjfel van. Tizenkét óra. A szomavár lángja kékes fényvel nyaldossa körül az üstöt, a melyben forr. sutorog a víz. Te most bizonyára a feleséged oldalán pihez és édesdeden horkoltok mindkettén. En pedig az efféle magányban, párolog tea mellett, magamban üldögek és halk, csendes hangon, mintegy félalomban beszélgetek az én jámbor kísérteteimmel. Velem szemben unalmasan, lustán terpszekdik a felvetelt ügy. Szegény fiú! Szegény kis barátom! E perczben igazán nem tudom, téged sajnál-lak-e, vagy pedig magamat!

Bolondság! Bolondság!... Az élet egy zü-zavaros, kaczagtató és siralmas részletekkel tel-ő álom, s a mire fölébredünk belőle, már az sem volt igaz, hogy almodtunk! Hát minek töprekedni rajta? Jó éjt, jó éjt. Marie — s ir... Furcsa házasságok. Az amerikai házasságok tudvalegőleg nem az égen s a legfőbb esetben nem is a templomban, hanem az államtanács által erre felhatalmazott, ugynevezett vándorpredikátorok és békebírók előt-kötöttek. Egyes esetekben, hogy az utcai kö-zönségnek is legyen miben gyönyörködni s bizonyos érdekköröknek és a házassága lependő új jegyespárnák is az ily ünnepek akus hasznára válják, manapság még a nagykerekűk kiraka-tában is annak rendje-módja szerint végbe szo-kott menni az esküvő. Ilyen és hasonló esküvő Amerikában már nem egy volt. A közelmúltban például majdnem az összes külföldi és hazai lapok közölték, hogy egy

Neszevo. Meghalni, az csak semmisség. Nem is érdekes földni vele.

Ebben a neszevo szobán van Bismarck szerint az orosz nemzetnek óriási ereje.

Meg tud halni a magyar is egyszerűen s fenséges nyugalommal.

Emondok a saját napgyám utolsó perceit. Harminczhárom év előtt meleg augusztusi napon a néköl, hogy nagy beteg lett volna, érezte, hogy a vég elkövetkezett.

Aludni küldött mindenkit, csak egy öreg cseléd-asszony virrasztott ágya körül s ő maga esendes álomban fölütötte az éjszakát.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

Tud, egyik múltkoriban 12-én délelőtt foglalkozási hadapród, mely alkalommal ő es. nem Josef főherceg.

A belügyminiszter és a makói panaszáról.

Ma érkezett le Csanád-udvarhely törvényhatóságához a belügyminiszter levele, mely a Kaffka László miniszteri osztálytanácsos és társai által Makón megtartott vizsgálat eredményéről szabtul be.

A belügyminiszter leiratából álljon itt mutatoba a következők:

Makói rendezett tanácsú város ügy- és vagyonkezelésének, valamint egész ügyködésének megvizsgálására kiküldött Kaffka László osztálytanácsos által hoztam intézést a vizsgálat eredménye elismorlóli képet nyújt a város helyzetéről, mely első sorban a köznevelés, a szociális ügyek, a tisztviselők megválasztásának, de elmulasztja gyakorlati az ellenőrzést is.

Egyes részletek mellőzésével csak általánosságban utalok arra, hogy a városi igazgatás minden ágazatában fejlettség és rendszertelenség mutatkozik; a pénztárak és minden egyes gazdálkodási ágazat - beleértve a javadalmakat is - nemcsak rendszertelenség, hanem elmaradottságban állnak.

A város vagyonáról törzkönyv nem vezetett ki azért a városi vagyon helyzetéről határozott meggyőződés és tájékoztatás nem szerezhető. A városi javadalmak és intézmények kezelésének és jövedelmének elszámolása körül az ellenőrzés oly hiányos és a felügyelet a tanács részéről oly kevés könnyelműséggel gyakoroltatik, hogy tág tere nyílik a város megkárosítására irányuló törekvéseknek.

Nagy téglamennyiségek szolgáltak ki a város téglagyárából hitellel - a néköl, hogy a város ebből eredő kötelezése bárhol is nyilván tartanték; például Zatorczy Ferenc építési vállalkozások az évi júniusában 1.600.000 darab téglát szolgáltattak ki, az ára azonban be nem fizetett s mint követelés nincs sehohly nyilvántartva.

A városi erdővagyon a legnagyobb visszalétsékek volt tárgya. A polgármester beismerése szerint a kiadott utványok darabjelző számai 10-ről 30-ra, 30-ról 130-ra igazították ki, esetleg hamisították meg.

A városi számadások 1896. és 1897. évről felülvizsgálva, 1898. évről még elkészítve sincsenek s azok elkészítése iránt a polgármester saját beismerése szerint soha nem is rendeltek.

A jelzett botránys állapotokért, mondja tovább a leirat, súlyos felelősség terheli a város községét is, a mennyiben oly közeget alkalmaztak, a kik kevés kivétellel a revolvert bízták fontosságáról és kötelezések megteremtésével a városi költségvetés megfelelő tájékoztatással s a hivatalos működés szigorú követelményeiről helyes tudással bírnak látszanak.

Felelőség terheli a vármegye közönségét is, mely a törvény által ruházott felügyeleti és ellenőrzési nemcsak jogot, de kötelességet is oly módon gyakorolja, hogy annak következtében a jelzett állapotok lehetővé váltak a néköl, hogy a vármegye közönsége kellő érdeklődéssel és szigorral azokat megsemmisítést megkezdhesse volna, a mihez pedig a törvény a módot és az eszközöket megadta.

A miniszter felhívja végül a vármegyét, hogy utasssa Makói város közönségét, hogy három hónapon belül határozott szervezeti változtatást tegyen. Végül felhívja a belügyminiszter a vármegye közönségét arra, hogy törvényes úton felügyeleti és ellenőrzési kötelességét a városal szemben ezennel burgobban, erőteljebben, teljes köztelességgel gyakorolja.

Makói város képviselőtestülete a városnál megjelölt miniszteri vizsgálatból kifolyólag megküldött miniszteri leirat, illetve rendelet utatására folytatva ma reggel 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott.

A városnál megjelölt miniszteri vizsgálat folytán a nagym. m. kir. belügyminiszter által kiadott 74.503. számú rendelet folytán szükséges intézkedések megtevéle, jelesül bizottság kiküldésére volt. A közgyűlés egyhangu határozattal a bizottságot ki is küldte.

A belügyminiszter saját kritikája óriási meglepetést keltett ugy Makón, mint Csanád-udvarhely székhelyében.

Szent István napja. Az első magyar apostoli királynak, Szent Istvánnak az emlékünnepét a szokások kegyellettől ülik meg az ideen is a fővárosban. Az ünnep augusztus 20-án reggel hétkor kezdődik a budai királyi palota kápolnában rögtönzött kápolnában, melyet azért állítottak föl, mivel a Szent Zsigmond-kápolna jelenleg újjáépítés alatt van.

A fűrdő-évszak beálltával, mint minden évben előzetesnek akaráhszorgat is változtatják lakohelyüket, a vett erdőterés után azonnal megküldjük a lapot a színház részére. A változás bejelentésekor kerjük azonban tervedek elkerülése végett mindenkor a régi címet is megírni.

Hasonlóképp elfogadunk egy hónapnál rövidebb időre szóló megrendeléseket is, egy hogy a ki csak röviddel időre távozik családjától, erre az időre egy külön példányt is kaphat s nem feltétlen családjától a megrendelt lapot átírni. Egy-egy példány ára a belsőben és Ausztriában 6 kr., Németországban 8 kr., a többi külföldre 11 kr.

Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetés július 31-én lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétlétezésben fennakadás álljon be.

Előfizetési árak: Egész évre 20 írt - kr. Negyedévre 5 - " Egy hóra 1, 80 - " Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszébb és legértelmesebb divatlapjainak: a „Divatsalon“-nak kiadóhivatalától kötött szerződésünk értelmében előfizetőink a lapot kedvezményes áron: egész évre 4 forintért, félévre 2 forintért, negyedévre 1 forintért rendelhetik meg. Az előfizetési díjak az Egyetértés előfizetésével egy utványon beküldhetőek.

A német császár balosleté. El Vilmos német császár - mint Kieblő táviratoztak - ma Wilhelmshöhe-be utazott. Elindulása előtt megnézte a kieli hajógyárat, miközben csónakra a rakodójába ülközött s erősen megérett. A hajó négy emberek közül azonban senkinek sem történt baj.

Krieghammer a királynál. Iszehlől táviratoztak: Báró Krieghammer hadügyminiszter és grot Bylandt közoktatási miniszter ma reggel odaértek. Kihallgatáson voltak a királynál és aztán résztvettek a királyi család ebédjén.

Mert zavamat adtam, hogy nem írok. Ha levelezhetem veled, ha írásban beszélgethetünk egymással, mindent elviseltem volna. De a hallgatás, olyan durva elválasztást után! ... Menyire haragudtal! ... Vajon tudtad-e, hogy mit mondasz? Emlékszel rá?

Haragudtam, de teljesen eszemenl voltam. Jobban mint ma, mert örültem vagyok az örömtől, hogy megtaláltalak. Ha bizonyos volnék? ... Miről nem vagy bizonyos, én Raoulom? ... Nem vagyok bizonyos arról, hogy szerelsz. Mert végre is, te semmit se feleltél, a mikor oda küldtél nekem: „Imádlak!”

Nem lett volna könnyű, magad is elismertél, anyám, Micheline és egy csónok között. Aztán meg számítottam, hogy té visszahajrák. Olyan jól ismetelgette Maxime pistolyjövésait! Hat nem ismetelgette el nekem: „Imádlak!” ... No, megfogtasz! ... Még okos és ide halgass: tudod mit mondtam a nagybátyámnak, amikor megkerestél ide, meglehetősen dühösen ellenem? „Raoul, vagy a kolostor!” Fajdalom, apám még nem mondta: „Raoul!”

Mintha tanúságtételre hívtalak volna föl, a gróf ebben a pillanatban megjelent a lépcső alján. Megpillantva a fiát, fölkiáltott: „Miert jöttél el? Távratoztam neked. Nem volt több okod elhagyni az órtyányt, mint hogy én magam ide utaztam.

Volt okom, edes apám. A tisztársam, a kinek a szolgálatomban föl kellett engem váltani, megérkezett. Mit mondtam volna neki? Mit mondatk volna a labornokomnak? Ha ott maradtok, legálább is szeszélyesnek tartanék. El kell valahol töltöten a nyolc napot, melyet „családi ügyekben” kaplam.

No jó! De a jelenléted itt, mi köztünk, a legerősebb okok egyike, melyekre az ellenfeleink hivatkoznak. Menj föl a szalobna, öleld meg a néneidet és a legelső vonattal, mely a pályaudvarból akármely irányban kiindul, utaz el. Ne tévazd, fiám. A cousinod nevében fordulok hozzád ezzel a kérelemmel.

A Petőfi ünnep. Még mindig egyre kapjuk a tudósításokat, melyek Petőfi emlékének megünnepléséről hoznak hírt.

Nagybánya városa is fényesen ünnepelte meg a költő halálának félévadóját. Július hó 30-án Follóra, Petőfi kedvezet tartózkodási helyére rándultak mintegy 300-an, hol gróf Teleki János és neje gyönyörű kastélyában igazi magyar vendégszerettel fogadták a díszes társaságot.

Temesvár, ez a sokak által még mindig német jellegűen tartott város, szép hazafias ünnepet rendezett július 30-án Petőfi Állott emlékére a közeli Szabadfalu községben. Ott állott ugyanis 1849-ben Bem tábornoknak Temesvárt ostromló honvédseregét a kaptá Péter Sándor honvéderősnagy kinevezését. E helyen közadakozásból hatalmas márványtáblát helyeztek el és ott folyt le az ünnep első része.

A fűrdő-évszak beálltával, mint minden évben előzetesnek akaráhszorgat is változtatják lakohelyüket, a vett erdőterés után azonnal megküldjük a lapot a színház részére. A változás bejelentésekor kerjük azonban tervedek elkerülése végett mindenkor a régi címet is megírni.

Hasonlóképp elfogadunk egy hónapnál rövidebb időre szóló megrendeléseket is, egy hogy a ki csak röviddel időre távozik családjától, erre az időre egy külön példányt is kaphat s nem feltétlen családjától a megrendelt lapot átírni. Egy-egy példány ára a belsőben és Ausztriában 6 kr., Németországban 8 kr., a többi külföldre 11 kr.

Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetés július 31-én lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétlétezésben fennakadás álljon be.

Előfizetési árak: Egész évre 20 írt - kr. Negyedévre 5 - " Egy hóra 1, 80 - " Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszébb és legértelmesebb divatlapjainak: a „Divatsalon“-nak kiadóhivatalától kötött szerződésünk értelmében előfizetőink a lapot kedvezményes áron: egész évre 4 forintért, félévre 2 forintért, negyedévre 1 forintért rendelhetik meg. Az előfizetési díjak az Egyetértés előfizetésével egy utványon beküldhetőek.

A német császár balosleté. El Vilmos német császár - mint Kieblő táviratoztak - ma Wilhelmshöhe-be utazott. Elindulása előtt megnézte a kieli hajógyárat, miközben csónakra a rakodójába ülközött s erősen megérett. A hajó négy emberek közül azonban senkinek sem történt baj.

Krieghammer a királynál. Iszehlől táviratoztak: Báró Krieghammer hadügyminiszter és grot Bylandt közoktatási miniszter ma reggel odaértek. Kihallgatáson voltak a királynál és aztán résztvettek a királyi család ebédjén.

Mert zavamat adtam, hogy nem írok. Ha levelezhetem veled, ha írásban beszélgethetünk egymással, mindent elviseltem volna. De a hallgatás, olyan durva elválasztást után! ... Menyire haragudtal! ... Vajon tudtad-e, hogy mit mondasz? Emlékszel rá?

Haragudtam, de teljesen eszemenl voltam. Jobban mint ma, mert örültem vagyok az örömtől, hogy megtaláltalak. Ha bizonyos volnék? ... Miről nem vagy bizonyos, én Raoulom? ... Nem vagyok bizonyos arról, hogy szerelsz. Mert végre is, te semmit se feleltél, a mikor oda küldtél nekem: „Imádlak!”

Nem lett volna könnyű, magad is elismertél, anyám, Micheline és egy csónok között. Aztán meg számítottam, hogy té visszahajrák. Olyan jól ismetelgette Maxime pistolyjövésait! Hat nem ismetelgette el nekem: „Imádlak!” ... No, megfogtasz! ... Még okos és ide halgass: tudod mit mondtam a nagybátyámnak, amikor megkerestél ide, meglehetősen dühösen ellenem? „Raoul, vagy a kolostor!” Fajdalom, apám még nem mondta: „Raoul!”

Mintha tanúságtételre hívtalak volna föl, a gróf ebben a pillanatban megjelent a lépcső alján. Megpillantva a fiát, fölkiáltott: „Miert jöttél el? Távratoztam neked. Nem volt több okod elhagyni az órtyányt, mint hogy én magam ide utaztam.

Volt okom, edes apám. A tisztársam, a kinek a szolgálatomban föl kellett engem váltani, megérkezett. Mit mondtam volna neki? Mit mondatk volna a labornokomnak? Ha ott maradtok, legálább is szeszélyesnek tartanék. El kell valahol töltöten a nyolc napot, melyet „családi ügyekben” kaplam.

No jó! De a jelenléted itt, mi köztünk, a legerősebb okok egyike, melyekre az ellenfeleink hivatkoznak. Menj föl a szalobna, öleld meg a néneidet és a legelső vonattal, mely a pályaudvarból akármely irányban kiindul, utaz el. Ne tévazd, fiám. A cousinod nevében fordulok hozzád ezzel a kérelemmel.

Ez a szó megkönyörit az engedelmességet - felelte a fiatal ember. - Egyedülről három rövid volt a látogatásom, nem sajnálom a harminezhat órai utamat. Imám nem élek abban a homályban, melyben őt hónap óta gyötörted. Most én is megmáshatatlannal fogadtam tetszék: Claire, vagy az örökös magános élet és névünk kihal az ön fiában!

A király arczképe az egyetemi körben. Az egyetemi kör vezérlése mozgalmat indított, hogy a kör új helyiségének nagy tanácsterme részre megfestesse a király arczképét. A terv élénk helyeslésre talált a tagok között és még szeptemberben is valósággá. A kör aug. 1-én új, igen díszes és tágas helyiségbe, az egyetemterem Ábrándy-palotába költözött. Az új helyiségen külön tanulószobát is rendeztek be, a mely a többi helyiséggel együtt szeptember elején nyílt meg a tagok számára. Az új helyiséget ünneppélyesen felszentelt, a melyre meghívják Wlassics Gyula kulturális minisztert is.

Az abruzzi herceg északi utja. Egy londoni lap érdekes részleteket kapott Arhangelszkból az abruzzi herceg expedíciójáról. A herceg hajója, a Stella Polare, június 30-án reggel érkezett Arhangelszkbé és július 11-én folytatta útját a Flóra-fok felé. A gözöst az arhangelszki tartózkodás alatt nagy érdeklődéssel nézték, de még az elutazások is sokan tudakolták, hogy melyik volt a tiszék közt a herceg. Az abruzzi herceg viselkedése ugyanis mintája volt a szerényességnek és egyszerűségnek. Együtt dolgozik a többiekkel és a maga szolgálatára nem hozott magával sem tükért, sem szolgát. Pedig Arhangelszkból munkát kellett elvégezni. Szenet, ruhát és sok más kellett a hajóra szállítani s végül százhusz sibiriai kutyát is vett a herceg, a melyeket élénk szán előt kipróbáltak.

A mikor a kutyákat a hajóra vitték, nagyon nyugtalanok voltak s hangos ugatással ide-oda futkostak a hajó hidján. A fontos dolgokon kívül kerébszó fontos dolgokat is vittek magukkal, így mindenteljes szöröztartó játekok. A herceg kijelentette, hogy mindenről tudja, hogy hol van, úgy, hogy szükség esetén mindent megtalálha. Arhangelszkból kipróbálta a magával vitt fényképező gépeket és több csoportot vett föl. Terveiről majdnem senkinek sem szólt; csak annyit mondott, hogy expedíciójának célja nem éppen az északi sark, hanem inkább a Ferenz József-élv északi részének a kikutatása, a meddő Jackson nem jutott el. A mikor azt kérdezték tőle, hogy mikor szándékozik Olaszországba visszatérni, mosolyogva így szólt: - Ez csupán attól függ, hogy mit érnek el. Ha szerencsénk lesz és sok szép dolgot találunk, akkor sietünk vissza.

Arhangelszkból a herceg nap-nap után igen sok levelet kapott Olaszországból, közöttük számtalan keljes levelező-lapot. A mikor a Stella Polare július 11-én elhagyta a kikötőt, az összegyűjeztet tőmög hangosan éllette a herceget. Az újkó pompás volt.

A katonaság köréből. A pilis csabai sátoortóiban most nincsen katonaság. E hó 16-án meggy ki a 32-ik gyalogezred legénysége s ott marad szeptember első napjig, s ez idő alatt apróbb gyakorlatokat végez. A házi ezredhez hivatás a tiszaharmonas gyakorlatokra a 6-ik, 32-ik, 38-ik és 69-ik ezredet tartalkoztat is. A fővárosban fekvő 68-ik gyalogezred egy zászlóját Szekeshérvárra ment gyakorlatra. A királyi szültesek napján, legfelsőbb parancsra, ez idén a táborban levő ezredet legénysége nem vesz részt a csapatmozgásban. A legénység ugyanis mindig gyalog tette meg az utat teljes felszereléssel a fővárosba. Itt azután meg a szemlélt is résztvettek a nagy hőségben, s a legények igen elcsigáztak. A tartalékosok tehát a 32-ekkel a táborban maradnak. - A pórtartalékosok helyására most megkezdődött. Valamennyen a 32-ik ezredhez vannak behíva nyolcezer kiképzésre, a melyet az ezred albiztói végeznek. Ezek közül legelőbb most mennek szabadságra, s miután így nem lennénk oktatók, az ezredparancsnokság felszólította az albiztokat szolgálati meg hosszabbításra. Ennek fejében az illetéket két fegyver gyakorlat alól felmentik. Az albiztók majdnem mind belemeltek ebbe az egyezésbe.

Elfogták a szentesi adóhivatalt betörőket. Megirtuk tegnapelőtt, hogy ismeretlen felszékelt betörtek a szentesi adóhivataltba, s a letétele helyezett értéktárgyakat elrabolták. A kasszát nem raboltatták ki, mert az erős vasszerkezett el-tallentól a betörők furfangjának, s munkaközben rájuk virradt. Mint szegedi tudósítók táviratozták, a betörőket ma Mmásztenen elfogták. A betörők feje valami Schwaeser nevű, rozsvolt multu esavergo.

A honvédegyestől. A országos honvédegyezetek központi bizottságának főgyűjeje, Mikó Zsigmond, megrongált egészsége helyreállítására végett több hétre Roharsra utazott. A honvédegyezet ügyét most báró Podmaniczky Fügyes elnök és Balogh Sándor alelnök intézi.

Hir nélkül elosont, nem hagyott vissza semmiféle utatást sem. Theobald Claire kiseretében tért vissza a nejéhez. Kevesebb volt meglepédeve, mint képzeln lehetne.

Valami fondorkodásnak kell rejteni el elutazás alatt - mondotta. - Küldjön el Daclinert.

Daclin nemskára előjött, sugárzó arczczal. Az első szavak váltása után, előlúzta a „Courier du Pottou” aznapi számát.

Önök hát nem otránsak újságok! - kiáltott fel. - Pillantsanak csak ide, az „Ejehi táviratok” közé. Kevesebb fognak csodálkozni nem éppen diadalmas elvonuláson egyik barátunknak. Reményilem, többre nem akad utunkba.

Ha hinni lehet a szerte elterjedt híreknek - jelentette a távirat - villámként csapott le egy telepezés a Panama-bizottság ülésén. Egy képviselő, volt miniszter, számzótt a császárság idejében annyira súlyosan kompromittálva van, hogy állítólag már föl is lát a hatar felé robozó egyik gyorsvonatra. Azok, a kik a legutóbbi időben érintkeztek vele, azt beszélik, hogy elfogottsága szembeszökő volt.

Panama! - jadtul föl de Frane Claire s a két kezbe rejlette el arczát. - A mi megöltte az apát, megszabadítja leányát - jelentette ki Theobald. - Ez az első helyes és igazság felé. A többi az én dolgom.

Illi hozzatnunk, hogy a megszabadulás nem csupán a fiatal leányra terjedt ki. Arguonux kiürülésekor a megkönyebbülés mely sohajlata szállt föl a kastély uradje kezéből. Hol volt az a nyugodt élet, a melyre bízattak, ha beleegyeztek, hogy a leányt nőül menjen Léonhoz? Aznap óta, a mikor Franciaország egyik széléről a mäsikra hurokzolták, vasuton, kocsin, ószverháton és esónokan, egyetlen nyugodt perczet sem élveztek.

Az események, igaz, hogy arra felé vitték Mathilde-ot, a merre megesküdött, hogy sohasem fog elmenni. De hát volt oka ezért busni! Anyi bizonyos, hogy a mikor egy nagyon röviden fogalmazott minden magyarázatot mellőző levélben Theobald megkérte tőle Claire kért Raoul számára, Mathilde, az önmagód alázatosagj egy nemével rögtön megadta a beleegyzését.

Utóbb még inkább kimutatta a legyőzött önmegadását; elfogadott ugyanis bizonyos szigorú feltételeket. Theobald a többiek közt azt is kívánta, hogy az esküvő Poitiersban legyen; mert,

